

KAMPUCHEA 29, december 2013

Het leukste evenement van de laatste drie maanden was het traditionele waterfestival. Maar wie zal het nog verbazen dat de traditie door politieke gebeurtenissen werd overschaduwd. Er waren parlementsverkiezingen, die door de regeringspartij werden gewonnen; de oppositie behaalde meer stemmen dan voorheen, organiseerde protestmarsen en bleef weg bij de opening van het parlementaire jaar. Na de rampzalige instorting van een brug twee jaar geleden, de dood van de oude koning en de demonstraties na de verkiezingen dit jaar, heeft premier Hun Sen de traditionele regatta op het Tonlé Sap meer afgelast uit angst voor rellen. Voor de verkiezingen waren er tal van beloftes en activiteiten om de mensen voor de regering te winnen. Men zou bij de verdeling van land het eigen grondstuk behouden en het wegennet zou worden opgeknapt, wat hard nodig is. Nu de verkiezingen voorbij zijn, zit er nauwelijks beweging in de verdeling van het land of in de aanleg van wegen.

Onze kleine gemeenschap van drie broers, Bernhard, Max en Pedro, stond de afgelopen maanden behoorlijk op haar kop. We hebben eindelijk een tweedehandsauto gekregen, die van begin af aan volop in gebruik is: zieken, dieren en spullen vervoeren, boodschappen doen, leerlingen naar huis brengen, in noodgevallen hulp bieden – we hebben geen idee hoe we het voorheen zonder auto hebben gesteld. Een keer toen we leerlingen naar huis hadden gebracht, nodigden de ouders en familieleden de broers uit dankbaarheid voor het eten uit. Er stond hond op het menu. Uit beleefdheid heeft Pedro geproefd van het vlees, dat iedereen kennelijk goed smaakte. Hij vroeg terloops waar de hond vandaan kwam en kreeg als antwoord dat het goeie beest hondsdolheid had opgelopen en alleen nog voor in de pot deugde. Niemand is het blijkbaar slecht gekomen, maar Pedro heeft sindsdien heel wat lachbuien en grappen over zijn gezondheid moeten aanhoren. We hebben hier trouwens heel veel te maken met dieren, vooral de muggen. Drie maanden geleden is Sancho, de hond die wij in huis hadden, plotseling verdwenen. 's Nachts maken amoureuze reuzengekko's jacht op elkaar, dwars door onze kamers heen. Tweemaal hadden we een slang op bezoek en in de wc's buiten badden kikkers, gekko's en stikt het – natuurlijk – van de muggen. Een muis is begonnen te smikkelen van Max' zeep.

Voor wat betreft ons zendingswerk hebben we enkele projecten kunnen uitvoeren. Er is een computerruimte ingericht, met acht nieuwe computers, een projector, printer en meubilair. Nu zijn er elke avond twee uur voor computergebruik en twee uur voor Engelse les. Het project om de toiletten in het leerlingenverblijf te vervangen is afgerond: we hebben vier nieuwe toiletten geïnstalleerd, met water en elektriciteit. Achter de keuken is er een nieuwe, overdekte wasplaats met vier wasbakken. Het oude smalle trapje in het leerlingenverblijf is vervangen door een overdekte buitentrapp. In het kleine gebouwtje voor Bunong-leerlingen is er nu ook een computer en een nieuw toilet. In de tuin naast het leerlingenverblijf is een visvijvertje aan het ontstaan; het zou ook een geschikte plek zijn voor eenden. Zoals je ziet, gebeurt er van alles. Ons *oreang*-project is nog toekomstmuziek. Als we via de officiële kanalen te werk gaan, d.w.z. als we met de betreffende autoriteiten samenwerken, dan loopt het allemaal tergend traag. We kunnen natuurlijk ook voor de gebruikelijke gang van zaken kiezen en met smeergeld een duwtje in de goede richting geven, maar we willen de corruptie niet stimuleren. Kortom: het gaat veel tijd kosten en we moeten geduldig zijn.

Sinds onze sector is opgewaardeerd tot een District, hebben wij ook een nieuwe leiding en een nieuwe raad. Enkele veranderingen zijn noodzakelijk geworden, functies zijn overgenomen en huizen zijn gesloten of hebben een andere samenstelling gekregen. De grootste verandering voor Sen Monorom is dat Frater Pedro ons in december gaat verlaten. Hij gaat terug naar Argentinië ter afronding van zijn studie: hij gaat drie jaar sociale wetenschappen studeren aan de universiteit van Buenos Aires. Totdat hij eventueel weer naar Cambodja komt, staan Max en ik er alleen voor. We gaan eens bekijken of we versterking kunnen vinden.

Tegen het eind van dit jaar 2013 stellen wij de budgetten voor het komende jaar op. Ook ons apostolaatswerk is aan een budget gebonden. Ik geef hieronder een overzicht van het laatste anderhalf jaar in Sen Monorom:

INKOMSTEN

Overgemaakte giften van de Missionsverein (Duitsland), giften uit andere landen, bijzondere giften	€ 50.370

UITGAVEN

Administratief (salarissen, kantoorbenodigdheden, reiskosten)	€ 3,349
Huishoudelijk (meubels, levensmiddelen, tuingereedschap, schoonmaakmiddelen, huisdieren, reparaties)	€ 3,985
Onderwijs (computerbenodigdheden, boeken, papierwaren, bijles)	€ 339
Levenskwaliteit (cultuur, cadeaus, feesten, medisch, sport, uitstapjes)	€ 380
Speciale projecten (installatie toiletten, computers, salarissen, bouw trap, wasplaats, voertuig, vijver, ledikanten, lessenaars, stoelen)	€ 21,063
Subtotaal	€ 29,261
Uitstaande betalingen tot eind december 2013	€ 9,754
Totaal op 31 december 2013:	€ 39,015

Samen met de donaties die we nog van de Missionsverein verwachten, kunnen we plannen maken voor het komende jaar.

Alle donateurs, familieleden, vrienden en vrijwilligers die ons werk zo grootmoedig ondersteunen: hartelijk dank en *arkun tcheran*, vooral namens de zieke, jonge en arme Bunong-bevolking. Het is werkelijk een wonder dat we op deze manier kunnen werken, zonder de zekerheid dat er altijd genoeg geld ter beschikking is. De goede God zorgt voor ons via vele mensen en instellingen. Graag vermeld ik hier dat de donaties van particulieren normaliter zeer royaal uitvallen. Kleinere giften hebben hun eigen bijzondere waarde (lees Lc 21, 1-4). Ditmaal hebben meerdere instellingen het mogelijk gemaakt dat wij de benodigde auto en de nieuwe computers met toebehoor konden aanschaffen: het *Dezernat für Weltkirchliche Aufgaben* van het bisdom Speyer, DOK, de NGO PORTICUS en de "monniken" van het kerkkoor Limburgerhof.

We hebben nu de droogteperiode, dat wil zeggen nauwelijks regen, lage temperaturen ('s nachts 20 graden, overdag amper 30 graden) en een omgeving die ons niet bepaald in de advents- of kerstsfeer brengt. We wensen jullie allemaal een mooie tijd.

Hartelijke groeten van

Bongpro Bernhard,
Max en Pedro

